

# بقای آی، یو، دی و دلایل قطع استفاده از آن در زنان مراجعه کننده به مراکز بهداشتی درمانی بندرعباس

دکتر تیمور آقامالایی<sup>۱</sup> دکتر شهرام زارع<sup>۲</sup> صدیقه عابدینی<sup>۳</sup> عباس پودات<sup>۴</sup>

<sup>۱</sup> استادیار گروه بهداشت، <sup>۲</sup> دانشیار گروه پزشکی اجتماعی، <sup>۳</sup> مربی گروه مامایی، <sup>۴</sup> مربی گروه بهداشت، دانشگاه علوم پزشکی هرمزگان

مجله پزشکی هرمزگان سال دوازدهم شماره اول بهار ۸۷ صفحات ۳۵-۲۷

## چکیده

**مقدمه:** آی، یو، دی کاپرتی (*Tcu 380A*) یکی از مطمئن ترین و پراستفاده ترین روشهای برگشت پذیر پیشگیری از بارداری است. اهداف این مطالعه تعیین میزان تداوم استفاده از آی، یو، دی و فاکتورهای مرتبط با آن و علل قطع استفاده از این روش در زنان مراجعه کننده به مراکز بهداشتی درمانی بندرعباس بود.

**روش کار:** جمعیت مورد مطالعه این پژوهش تحلیلی زنانی بودند که از ابتدای سال ۱۳۸۱ تا پایان سال ۱۳۸۳ در مراکز بهداشتی و درمانی و پایگاههای بهداشت شهری بندرعباس آی، یو، دی کاپرتی (*Tcu 380A*) گذاشته بودند. حجم نمونه ۴۰۰ نفر و نمونه گیری به صورت چندمرحله ای انجام شد. داده ها با مصاحبه و استفاده از پرونده های خانوار جمع آوری و به کمک نرم افزار آماری SPSS13 و استفاده از جداول طول عمر، آزمون کاپلان مایر و رگرسیون Cox مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت.

**نتایج:** میزان تداوم استفاده از آی، یو، دی در فواصل زمانی شش ماه، یکسال، یک و نیم سال، دو سال، دو و نیم سال، سه سال، سه و نیم سال و چهار سال به ترتیب ۹۲٪، ۸۷٪، ۸۱٪، ۷۵٪، ۶۹٪، ۶۲٪، ۵۶٪ و بقای آی، یو، دی با مشاوره و تمایل به داشتن فرزند بیشتر در آینده هنگام گذاشتن آن، ارتباط معنی دار آماری داشت ( $P < 0.03$ ). مهمترین دلایل قطع استفاده از این روش به ترتیب خونریزی (۲۳/۶٪)، عوارض جانبی (۲۱/۱٪)، تمایل به بارداری (۱۶/۳٪)، درد (۱۱/۴٪)، نگرانی های بهداشتی (۸/۹٪)، خروج خودبخودی (۶/۵٪) و عدم رضایت از روش (۵/۷٪) بود.

**نتیجه گیری:** برگزاری کارگاههای مشاوره تنظیم خانواده جهت کارکنان بهداشتی و توانمند نمودن آنها و تأکید بر انجام مشاوره قبل از استفاده از آی، یو، دی و اطلاع رسانی کافی به خانمها در خصوص عوارض جانبی و انجام معاینات منظم جهت بررسی و مراقبت از عوارض توصیه می شود.

**کلیدواژه ها:** آی، یو، دی - تحلیل بقاء - میزان تداوم - بندرعباس

نویسنده مسئول:

دکتر تیمور آقامالایی

معاونت آموزشی و پژوهشی

دانشگاه علوم پزشکی هرمزگان

بندرعباس - ایران

تلفن: ۰۹۸ ۷۶۱ ۳۳۳۷۱۹۲

پست الکترونیکی:

teamurp@yahoo.com

دریافت مقاله: ۸۵/۸/۲۲ اصلاح نهایی: ۸۶/۷/۲۵ پذیرش مقاله: ۸۶/۹/۲۲

## مقدمه:

استفاده از کنتراسپتیوهای مدرن در کشورهای در حال توسعه به طور قابل توجهی در میان زنان متأهل افزایش پیدا کرده به طوری که میزان آن از کمتر از ۱۰٪ در فاصله سالهای ۷۰-۱۹۶۵ به بیش از ۵۰٪ در سالهای اخیر رسیده است (۱). کیفیت سرویس های ارائه دهنده خدمات تنظیم خانواده بدلیل تأثیرگذاری بر تداوم استفاده از کنتراسپتیوها،

یک تعیین کننده مهم استفاده از آنها است. تمام کارکنان درگیر در برنامه های تنظیم خانواده از این موضوع آگاهند که برای جذب استفاده کننده های جدید باید مراجعین قبلی خود را حفظ نمایند. میزان تداوم استفاده از یک روش پیشگیری از بارداری یکی از شاخص های مهم کیفیت استفاده است. میزان های بالای عدم تداوم مصرف می تواند تعداد حاملگی های ناخواسته و حاملگی های در معرض خطر